ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
YVES BOT
της 23ης Φεβρουαρίου 2016[1]

Υπόθεση C-117/15

Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH
κατά
Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA)
[αίτηση του Landgericht Köln (Γερμανία)

για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή — Δικαίωμα του δημιουργού και συγγενικά δικαιώματα στην κοινωνία της πληροφορίας — Πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2001/29/ΕΚ και 2006/115/ΕΚ — Ερμηνεία της έννοιας "παρουσίαση στο κοινό" — Αναμετάδοση τηλεοπτικών εκπομπών στους χώρους κέντρου αποκαταστάσεως»

1. Με τα προδικαστικά του ερωτήματα, το Landgericht Köln (περιφερειακό δικαστήριο Κολωνίας) ζητεί να πληροφορηθεί, αφενός, αν μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία ο ιδιοκτήτης κέντρου αποκαταστάσεως εγκαθιστά στους χώρους του συσκευές τηλεοράσεως στις οποίες μεταφέρει τηλεοπτικό σήμα, καθιστώντας έτσι δυνατή την παρακολούθηση τηλεοπτικών εκπομπών από τους ασθενείς, συνιστά «παρουσίαση στο κοινό» κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας[2], και του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας[3], και, αφετέρου, αν η έννοια της «παρουσιάσεως στο κοινό» κατά τις δύο αυτές διατάξεις πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο ομοιόμορφο.

2. Τα ερωτήματα αυτά υποβάλλονται στο Δικαστήριο στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH (στο εξής: Reha Training), η οποία εκμεταλλεύεται κέντρο αποκαταστάσεως, και της Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (στο εξής: GEMA), η οποία είναι επιφορτισμένη με τη συλλογική διαχείριση των δικαιωμάτων δημιουργού στον τομέα της μουσικής στη Γερμανία, σχετικά με την άρνηση πληρωμής τελών για δικαιώματα δημιουργού και συγγενικά δικαιώματα με αφορμή τη διάθεση προστατευόμενων έργων στους χώρους της Reha Training.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.
2 — ΕΕ L 167, σ. 10.
3 — ΕΕ L 376, σ. 28.

3. Το Δικαστήριο έχει κληθεί επανειλημμένως να ερμηνεύσει την έννοια της «παρουσιάσεως στο κοινό», και η ερμηνεία που δίνει στην έννοια αυτή είναι ευρεία. Προς τούτο, έχει συναγάγει τέσσερα κριτήρια εκτιμήσεως, ήτοι την ύπαρξη «πράξεως παρουσιάσεως», για την οποία ο ρόλος του χρήστη είναι καθοριστικός, την παρουσίαση προστατευόμενου έργου σε «κοινό», τον «νέο» χαρακτήρα του κοινού αυτού και τον «κερδοσκοπικό» χαρακτήρα της παρουσιάσεως.

4. Η υπό κρίση υπόθεση παρέχει στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να υπενθυμίσει και να αποσαφηνίσει τη νομολογία του στον συγκεκριμένο τομέα.

5. Στις προτάσεις μου θα εξηγήσω, καταρχάς, τους λόγους για τους οποίους εκτιμώ ότι η έννοια της «παρουσιάσεως στο κοινό», είτε κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 είτε κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115, πρέπει να ορίζεται βάσει των ίδιων κριτηρίων.

6. Στη συνέχεια, θα αναλύσω το γιατί, σε μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, μπορεί να εφαρμοστεί τόσο το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 όσο και το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115.

7. Τέλος, θα εκθέσω τους λόγους για τους οποίους, κατά τη γνώμη μου, το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 έχουν την έννοια ότι, σε μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία ο ιδιοκτήτης κέντρου αποκαταστάσεως εγκαθιστά στους χώρους του συσκευές τηλεοράσεως στις οποίες μεταφέρει τηλεοπτικό σήμα, καθιστώντας έτσι δυνατή την παρακολούθηση τηλεοπτικών εκπομπών από τους ασθενείς, συνιστά «παρουσίαση στο κοινό».

I – **Το νομικό πλαίσιο**

A — *Το δίκαιο της Ένωσης*

1. Η οδηγία 2001/29

8. Οι αιτιολογικές σκέψεις 9, 20 και 23 της οδηγίας 2001/29 έχουν ως εξής:

«(9) Κάθε εναρμόνιση του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων πρέπει να βασίζεται σε υψηλό επίπεδο προστασίας, διότι τα εν λόγω δικαιώματα είναι ουσιώδη για την πνευματική δημιουργία. Η προστασία τους συμβάλλει στη διατήρηση και ανάπτυξη της δημιουργικότητας προς όφελος των δημιουργών, των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών, των καταναλωτών, του πολιτισμού, της βιομηχανίας και του κοινού γενικότερα. Ως εκ τούτου, η πνευματική ιδιοκτησία έχει αναγνωρισθεί ως αναπόσπαστο μέρος της ιδιοκτησίας.

[…]

(20) Η παρούσα οδηγία βασίζεται σε αρχές και ρυθμίσεις ήδη κατοχυρωμένες από τις ισχύουσες οδηγίες στον συγκεκριμένο τομέα, ιδίως δε από [την οδηγία 92/100/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1992, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας[4],

4 — ΕΕ L 346, σ. 61.

όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 93/98/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1993 [5]], και αναπτύσσει αυτές τις αρχές και ρυθμίσεις εντάσσοντάς τες στην κοινωνία της πληροφορίας. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη των εν λόγω οδηγιών, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα οδηγία.

[…]

(23) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εναρμονίσει περαιτέρω το δικαίωμα του δημιουργού να παρουσιάζει στο κοινό. Το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί κατά ευρεία έννοια ότι καλύπτει κάθε παρουσίαση σε κοινό το οποίο δεν παρίσταται στον τόπο της παρουσίασης. Το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να καλύπτει κάθε σχετική μετάδοση ή αναμετάδοση ενός έργου στο κοινό με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της ραδιοτηλεοπτικής εκπομπής. Το δικαίωμα αυτό δεν θα πρέπει να καλύπτει άλλες πράξεις.»

9. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής ορίζει:

«Τα κράτη μέλη παρέχουν στους δημιουργούς το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν κάθε παρουσίαση στο κοινό των έργων τους, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως, καθώς και να καθιστούν προσιτά τα έργα τους στο κοινό κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση σε αυτά, όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος.»

10. Το άρθρο 12, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας ορίζει:

«Η προστασία των συγγενικών δικαιωμάτων δυνάμει της παρούσας οδηγίας ουδόλως θίγει την προστασία του δικαιώματος του δημιουργού.»

2. Η οδηγία 2006/115

11. Κατά την αιτιολογική σκέψη 3 της οδηγίας 2006/115:

«Η προσήκουσα προστασία των έργων που καλύπτονται από την πνευματική ιδιοκτησία και του προστατευόμενου αντικειμένου των συγγενικών δικαιωμάτων μέσω των δικαιωμάτων εκμίσθωσης και δανεισμού, καθώς και η προστασία του αντικειμένου των συγγενικών δικαιωμάτων μέσω του δικαιώματος υλικής ενσωμάτωσης, του δικαιώματος διανομής, του δικαιώματος ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και παρουσίασης στο κοινό είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως θεμελιώδους σημασίας για την οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της Κοινότητας.»

12. Το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής ορίζει:

«Τα κράτη μέλη προβλέπουν ένα δικαίωμα προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι ο χρήστης καταβάλλει εύλογη και ενιαία αμοιβή σε περίπτωση που ένα φωνογράφημα το οποίο εκδίδεται για εμπορικούς σκοπούς ή μια αναπαραγωγή του φωνογραφήματος αυτού χρησιμοποιείται για ασύρματη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή για οποιαδήποτε παρουσίαση στο κοινό και προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η αμοιβή αυτή κατανέμεται μεταξύ των καλλιτεχνών ερμηνευτών ή εκτελεστών και των παραγωγών των φωνογραφημάτων. Τα κράτη μέλη, ελλείψει συμφωνίας μεταξύ καλλιτεχνών ερμηνευτών ή εκτελεστών και παραγωγών φωνογραφημάτων, μπορούν να θεσπίζουν τους όρους για την κατανομή της αμοιβής αυτής μεταξύ τους.»

13. Η οδηγία 2006/115 κωδικοποίησε και κατήργησε την οδηγία 92/100, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης και το δικαίωμα δανεισμού. Τα άρθρα 8 των δύο αυτών οδηγιών είναι πανομοιότυπα.

5 — ΕΕ L 290, σ. 9, στο εξής: οδηγία 92/100.

Β — *Το γερμανικό δίκαιο*

14. Το άρθρο 15, παράγραφος 2, του νόμου για το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα [Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz)], της 9ης Σεπτεμβρίου 1965[6], όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, έχει ως εξής:

«Ο δημιουργός έχει […] το αποκλειστικό δικαίωμα να παρουσιάζει το έργο του στο κοινό με άυλα μέσα (δικαίωμα παρουσιάσεως στο κοινό). Το δικαίωμα παρουσιάσεως στο κοινό περιλαμβάνει ειδικότερα:

1. το δικαίωμα παραστάσεως, εκτελέσεως και αναπαραστάσεως (άρθρο 19)·

2. το δικαίωμα διαθέσεως στο κοινό (άρθρο 19 bis)·

3. το δικαίωμα ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως (άρθρο 20)·

4. το δικαίωμα παρουσιάσεως με οπτικά ή ηχητικά μέσα (άρθρο 21)·

5. το δικαίωμα παρουσιάσεως και διαθέσεως στο κοινό ραδιοφωνικών εκπομπών (άρθρο 22).»

15. Το άρθρο 15, παράγραφος 3, του νόμου αυτού έχει ως εξής:

«Η παρουσίαση είναι δημόσια όταν απευθύνεται σε κοινό αποτελούμενο από μεγάλο αριθμό ατόμων. Μέρος του κοινού είναι κάθε άτομο που δεν συνδέεται με προσωπικές σχέσεις με εκείνον που αξιοποιεί το έργο ή με άλλα άτομα που παρακολουθούν το έργο ή που έχουν πρόσβαση σε αυτό με άυλα μέσα.»

II – **Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα**

16. Στους χώρους του κέντρου αποκαταστάσεως που εκμεταλλεύεται η Reha Training, άτομα τα οποία έχουν υποστεί ατυχήματα έχουν τη δυνατότητα να ακολουθήσουν μετεγχειρητική θεραπεία με σκοπό την αποκατάστασή τους.

17. Οι χώροι αυτοί περιλαμβάνουν δύο αίθουσες αναμονής και μία αίθουσα ασκήσεων, στις οποίες η Reha Traning, κατά το χρονικό διάστημα από τον μήνα Ιούνιο του 2012 μέχρι τον μήνα Ιούνιο του 2013, αναμετέδιδε τηλεοπτικές εκπομπές μέσω τηλεοράσεων που ήταν εγκατεστημένες εκεί. Τα άτομα τα οποία βρίσκονταν στο κέντρο αποκαταστάσεως για θεραπεία μπορούσαν συνεπώς να παρακολουθήσουν τις εκπομπές αυτές.

18. Η Reha Training δεν ζήτησε ποτέ να λάβει άδεια αναμεταδόσεως από την GEMA. Η τελευταία θεωρεί ότι η κατά τα ανωτέρω αναμετάδοση συνιστά πράξη παρουσιάσεως στο κοινό έργων τα οποία ανήκουν στο ρεπερτόριο που η ίδια διαχειρίζεται. Για τον λόγο αυτό, ζήτησε να της καταβληθούν ως αποζημίωση, για το χρονικό διάστημα από τον μήνα Ιούνιο του 2012 μέχρι τον μήνα Ιούνιο του 2013, ποσά τα οποία υπολόγισε με βάση τις ισχύουσες τιμές.

19. Το Amtsgericht Köln (ειρηνοδικείο Κολωνίας) έκανε δεκτή την ως άνω αγωγή. Η Reha Training άσκησε έφεση ενώπιον του Landgericht Köln (περιφερειακού δικαστηρίου Κολωνίας) κατά της πρωτόδικης αποφάσεως.

6 — *BGBl.* 1965 I, σ. 1273.

20. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, βάσει των κριτηρίων που έχει συναγάγει η νομολογία του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της οδηγίας 2001/29, ότι πρόκειται, στην κύρια δίκη, για παρουσίαση στο κοινό. Επιπλέον, το δικαστήριο αυτό εκκινεί από την παραδοχή ότι τα ίδια κριτήρια έχουν εφαρμογή και προκειμένου να προσδιοριστεί αν υφίσταται «παρουσίαση στο κοινό» κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115. Ωστόσο, το ίδιο δικαστήριο εκτιμά ότι δεν δύναται να αποφανθεί ως ανωτέρω, λόγω της αποφάσεως SCF (C-135/10, EU:C:2012:140).

21. Ειδικότερα, στην απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι ασθενείς οδοντιατρείου δεν αποτελούν «κοινό γενικά». Στην προκειμένη περίπτωση, δεδομένου ότι άλλα άτομα πλην των ασθενών της Reha Training δεν έχουν, καταρχήν, πρόσβαση στη φροντίδα που αυτή παρέχει, οι εν λόγω ασθενείς δεν μπορούν να αποτελούν «κοινό γενικά», αλλά αποτελούν «ιδιωτική ομάδα».

22. Στην ανωτέρω απόφαση, το Δικαστήριο εκτίμησε επίσης ότι οι ασθενείς οδοντιατρείου είναι μικρής, αν όχι μηδαμινής, σημασίας αριθμός προσώπων, δεδομένου ότι ο κύκλος των προσώπων που είναι ταυτόχρονα παρόντα στο οδοντιατρείο είναι, κατά κανόνα, πολύ περιορισμένος. Ο κύκλος προσώπων που αποτελείται από τους ασθενείς της Reha Training φαίνεται επίσης να είναι περιορισμένος.

23. Εξάλλου, στην απόφασή του SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), το Δικαστήριο έκρινε ότι οι συνήθεις ασθενείς οδοντιατρείου δεν έχουν την πρόθεση να ακούσουν μουσική στο οδοντιατρείο, αλλά την απολαμβάνουν τυχαίως και ανεξαρτήτως της βουλήσεώς τους. Στην προκειμένη περίπτωση, οι ασθενείς της Reha Training, ενόσω βρίσκονται στις αίθουσες αναμονής και στην αίθουσα ασκήσεων, παρακολουθούν τις τηλεοπτικές εκπομπές επίσης ανεξαρτήτως της βουλήσεως και των επιλογών τους.

24. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Landgericht Köln αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Το ζήτημα αν υφίσταται “παρουσίαση στο κοινό” κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και/ή κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 κρίνεται πάντοτε βάσει των ίδιων κριτηρίων, δηλαδή ότι:

— ο χρήστης ενεργεί με απόλυτη επίγνωση των συνεπειών της συμπεριφοράς του προκειμένου να παράσχει σε τρίτους πρόσβαση στο προστατευόμενο έργο, την οποία αυτοί δεν θα είχαν χωρίς τις δικές του ενέργειες·

— η έννοια του “κοινού” αναφέρεται σε έναν απροσδιόριστο αριθμό δυνητικών αποδεκτών και επιπλέον προϋποθέτει έναν αρκετά μεγάλο αριθμό προσώπων. Ο απροσδιόριστος χαρακτήρας του κοινού συντρέχει όταν η παρουσίαση αφορά “το κοινό γενικά”, όχι δηλαδή πρόσωπα που ανήκουν σε μια ιδιωτική ομάδα. Η αναφορά σε “αρκετά μεγάλο αριθμό προσώπων” σημαίνει ότι πρέπει να υπερβαίνει ένα ορισμένο ελάχιστο όριο, συνεπώς ένας εξαιρετικά μικρός, πολλώ δε μάλλον ασήμαντος, αριθμός ενδιαφερομένων δεν πληροί το κριτήριο. Η σχετική κρίση δεν εξαρτάται μόνον από τον αριθμό των προσώπων που έχουν ταυτόχρονα πρόσβαση στο ίδιο έργο, αλλά και από τον αριθμό των προσώπων που αποκτούν διαδοχικά πρόσβαση στο έργο·

— η παρουσίαση αφορά ένα νέο κοινό, δηλαδή ένα κοινό το οποίο ο δημιουργός του έργου δεν είχε υπόψη του όταν επέτρεψε τη χρήση αυτού μέσω της παρουσιάσεως στο κοινό, εκτός αν η μεταγενέστερη παρουσίαση πραγματοποιείται βάσει μιας ειδικής τεχνικής διαδικασίας η οποία διαφέρει από αυτήν της αρχικής παρουσιάσεως, και

— δεν στερείται σημασίας, χωρίς όμως και να αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη παρουσιάσεως στο κοινό, το αν η επίμαχη πράξη χρήσης εξυπηρετεί κερδοσκοπικούς σκοπούς και επιπλέον το αν το κοινό προσβλέπει στην παρουσίαση και δεν έρχεται τυχαία “σε επαφή” με αυτήν;

2) Σε περιπτώσεις όπως αυτή της κύριας δίκης, όπου ο ιδιοκτήτης κέντρου αποκαταστάσεως εγκαθιστά στους χώρους του συσκευές τηλεοράσεως στις οποίες μεταφέρει τηλεοπτικό σήμα, καθιστώντας έτσι δυνατή την παρακολούθηση τηλεοπτικών εκπομπών, πρέπει να εξετάζεται το ζήτημα της υπάρξεως παρουσιάσεως στο κοινό κατά την έννοια της "παρουσιάσεως στο κοινό" του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 ή κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115, όταν η εξασφάλιση προσβάσεως στις τηλεοπτικές εκπομπές θίγει τα δικαιώματα δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα μιας πλειάδας ενδιαφερομένων, ιδίως συνθετών, στιχουργών και εκδοτών μουσικών έργων, αλλά και καλλιτεχνών ερμηνευτών ή εκτελεστών, παραγωγών φωνογραφημάτων και δημιουργών έργων λόγου, καθώς και των εκδοτών τους;

3) Συντρέχει "παρουσίαση στο κοινό" κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και/ή κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 σε περιπτώσεις όπως αυτή της κύριας δίκης, όπου ο ιδιοκτήτης κέντρου αποκαταστάσεως εγκαθιστά στους χώρους του συσκευές τηλεοράσεως στις οποίες μεταφέρει τηλεοπτικό σήμα, καθιστώντας έτσι δυνατή την παρακολούθηση τηλεοπτικών εκπομπών από τους ασθενείς του;

4) Αν σε περιπτώσεις όπως αυτή της κύριας δίκης συντρέχει παρουσίαση στο κοινό κατά την ως άνω έννοια: Εμμένει το Δικαστήριο στη νομολογία του σύμφωνα με την οποία δεν συντρέχει παρουσίαση στο κοινό στην περίπτωση της παρουσιάσεως προστατευόμενων φωνογραφημάτων στο πλαίσιο ραδιοφωνικών μεταδόσεων για ασθενείς σε οδοντιατρείο (βλ. απόφαση SCF, C-135/10, EU:C:2012:140) ή σε παρόμοιες εγκαταστάσεις;»

III – **Ανάλυση**

Α — *Ισχύουν τα ίδια κριτήρια για την εκτίμηση της έννοιας της «παρουσιάσεως στο κοινό» κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115;*

25. Με το πρώτο σκέλος του πρώτου ερωτήματός του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, το Δικαστήριο αν η έννοια της «παρουσιάσεως στο κοινό», κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115, πρέπει να ερμηνεύεται βάσει των ίδιων κριτηρίων εκτιμήσεως.

26. Όσον αφορά την ενιαία ερμηνεία της έννοιας «παρουσίαση στο κοινό», το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η έννοια αυτή χρησιμοποιείται, κατά τα άρθρα 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115, σε διαφορετικό πλαίσιο και επιδιώκει σκοπούς παρόμοιους ασφαλώς, πλην όμως εν μέρει ανόμοιους[7]. Ειδικότερα, οι δύο αυτές διατάξεις απονέμουν στους αντίστοιχους αποδέκτες τους δικαιώματα διαφορετικής φύσεως.

27. Συγκεκριμένα, οι δημιουργοί έχουν, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, δικαίωμα προληπτικής παρεμβάσεως, το οποίο τους επιτρέπει να παρεμβάλλονται μεταξύ των δυνητικών χρηστών του έργου τους και της παρουσιάσεως στο κοινό στην οποία οι χρήστες αυτοί προτίθενται να προβούν, και τούτο προκειμένου να απαγορεύσουν την παρουσίαση. Αντιθέτως, οι καλλιτέχνες ερμηνευτές ή εκτελεστές και οι παραγωγοί φωνογραφημάτων έχουν, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115, δικαίωμα ανταποδόσεως, το οποίο δεν μπορεί να ασκηθεί πριν ένα φωνογράφημα το οποίο εκδίδεται για εμπορικούς σκοπούς ή μια αναπαραγωγή του φωνογραφήματος αυτού χρησιμοποιηθεί για οποιαδήποτε παρουσίαση στο κοινό εκ μέρους του χρήστη[8].

7 — Απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 74).

8 — Απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 75).

28. Κατά το Δικαστήριο, το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 απαιτεί την κατά περίπτωση εκτίμηση της έννοιας «παρουσίαση στο κοινό» [9]. Επιπλέον, το προβλεπόμενο από τη διάταξη αυτή δικαίωμα συνιστά δικαίωμα οικονομικής κατά κύριο λόγο φύσεως [10].

29. Προκειμένου να διαπιστωθεί αν ένας χρήστης προβαίνει σε πράξη παρουσιάσεως στο κοινό, το εθνικό δικαστήριο οφείλει να προβεί σε συνολική εκτίμηση της καταστάσεως, λαμβάνοντας υπόψη διάφορα πρόσθετα κριτήρια, μη αυτοτελή και αλληλεξαρτώμενα. Τα κριτήρια αυτά, η βαρύτητα των οποίων ενδέχεται να ποικίλλει ανάλογα με τη συγκεκριμένη περίπτωση, πρέπει να εφαρμόζονται μεμονωμένα αλλά και σε συσχετισμό μεταξύ τους [11].

30. Ωστόσο, το γεγονός ότι η έννοια «παρουσίαση στο κοινό» χρησιμοποιείται σε διαφορετικά πλαίσια και επιδιώκει ανόμοιους σκοπούς ανάλογα με το αν προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 ή στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 δεν συνιστά, κατά τη γνώμη μου, επαρκή λόγο ώστε να δικαιολογείται η εφαρμογή διαφορετικών κριτηρίων εκτιμήσεως.

31. Πράγματι, όπως έχει υπογραμμίσει το Δικαστήριο, η οδηγία 2001/29 στηρίζεται σε αρχές και κανόνες που έχουν ήδη τεθεί με τις ισχύουσες οδηγίες στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως η οδηγία 92/100, η οποία κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2006/115 [12].

32. Προκειμένου να τηρούνται οι απαιτήσεις για ενότητα και συνοχή της έννομης τάξεως της Ένωσης, οι έννοιες που χρησιμοποιούνται στο σύνολο των ως άνω οδηγιών επιβάλλεται να έχουν την ίδια σημασία, εκτός αν ο νομοθέτης της Ένωσης έχει εκφράσει, εντός συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου, διαφορετική βούληση [13].

33. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει εφαρμόσει τα κριτήρια που συνήγαγε στη νομολογία του σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και σε περιπτώσεις όπου κλήθηκε να ερμηνεύσει το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 [14].

34. Τέλος, όπως επισημαίνει ορθώς η GEMA, η διαφορετική φύση των δικαιωμάτων που προστατεύονται στο πλαίσιο των οδηγιών 2001/29 και 2006/115 δεν δύναται να αναιρέσει το γεγονός ότι τα δικαιώματα αυτά απορρέουν από την ίδια γενεσιουργό αιτία, δηλαδή την παρουσίαση στο κοινό προστατευόμενων έργων [15].

35. Συνεπώς, είμαι της γνώμης ότι η έννοια της «παρουσιάσεως στο κοινό», κατά τα άρθρα 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115, πρέπει να ερμηνεύεται βάσει των ίδιων κριτηρίων εκτιμήσεως.

Β — *Επί της συνδυαστικής εφαρμογής των άρθρων 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115*

36. Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο αν, στην προκειμένη περίπτωση, η έννοια «παρουσίαση στο κοινό» πρέπει να εκτιμηθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 ή υπό το πρίσμα του άρθρου 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115.

9 — Απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 76).

10 — Απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 77).

11 — Απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 79).

12 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψη 187 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

13 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψη 188).

14 — Βλ. αποφάσεις SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψεις 81 έως 92), και Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, σκέψεις 31 έως 38).

15 — Βλ. σημείο 19 των παρατηρήσεων της GEMA.

37. Βεβαίως, όπως επισήμανα προηγουμένως, τα προστατευτικά καθεστώτα που θεσπίζονται αντιστοίχως από τις οδηγίες 2001/29 και 2006/115 διαφοροποιούνται ως προς τους σκοπούς και τους αποδέκτες τους.

38. Παρά ταύτα, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, διακυβεύονται όχι μόνο τα δικαιώματα του δημιουργού, όπως αυτά κατοχυρώνονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29, αλλά και τα δικαιώματα των καλλιτεχνών ερμηνευτών ή εκτελεστών και των παραγωγών φωνογραφημάτων, όπως αυτά κατοχυρώνονται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115.

39. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι διατάξεις της οδηγίας 2001/29 πρέπει να εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 92/100 (κωδικοποιηθείσας με την οδηγία 2006/115), εκτός αν η οδηγία 2001/29 ορίζει άλλως [16].

40. Με βάση τα προεκτεθέντα, φρονώ ότι τόσο το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 όσο και το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 μπορούν να εφαρμοστούν σε μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη.

Γ — *Επί του προσδιορισμού των κριτηρίων εκτιμήσεως της έννοιας «παρουσίαση στο κοινό» και επί της εξακριβώσεώς τους στην προκειμένη περίπτωση*

41. Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου ερωτήματός του, καθώς και με το τρίτο και το τέταρτο ερώτημά του, τα οποία πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο, κατ' ουσίαν, αν τα άρθρα 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 έχουν την έννοια ότι μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία ο ιδιοκτήτης κέντρου αποκαταστάσεως εγκαθιστά στους χώρους του συσκευές τηλεοράσεως στις οποίες μεταφέρει τηλεοπτικό σήμα, καθιστώντας έτσι δυνατή την παρακολούθηση τηλεοπτικών εκπομπών από τους ασθενείς, συνιστά «παρουσίαση στο κοινό».

42. Το ζήτημα της ερμηνείας της έννοιας «παρουσίαση στο κοινό» έχει προκαλέσει σημαντικό αριθμό ενδίκων διαφορών.

43. Προκειμένου να τηρείται η επιταγή ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης και η αρχή της ισότητας, το γράμμα μιας διατάξεως του δικαίου της Ένωσης η οποία δεν περιέχει καμία ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου της πρέπει να ερμηνεύεται, σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά τρόπο αυτοτελή και ενιαίο [17].

44. Έτσι, στο πλαίσιο πλούσιας και πάγιας νομολογίας, το Δικαστήριο έχει προκρίνει ευρεία ερμηνεία της έννοιας «παρουσίαση στο κοινό». Για τη διαπίστωση της υπάρξεως παρουσιάσεως στο κοινό, συνήγαγε τέσσερα κριτήρια εκτιμήσεως, ήτοι την ύπαρξη «πράξεως παρουσιάσεως», για την οποία ο ρόλος του χρήστη είναι καθοριστικός, την παρουσίαση προστατευόμενου έργου σε «κοινό», τον «νέο» χαρακτήρα του κοινού αυτού και τον «κερδοσκοπικό» χαρακτήρα της παρουσιάσεως.

45. Καταρχάς, η έννοια «παρουσίαση στο κοινό» απαρτίζεται από δύο στοιχεία σωρευτικά, ήτοι από μια «πράξη παρουσιάσεως» έργου και από την παρουσίαση του έργου αυτού σε «κοινό» [18]. Δεδομένου του σωρευτικού χαρακτήρα των δύο αυτών κριτηρίων, αν κάποιο από αυτά δεν πληρούται, δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί παρουσίαση στο κοινό.

16 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Luksan (C-277/10, EU:C:2012:65, σκέψη 43 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

17 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

18 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση SBS Belgium (C-325/14, EU:C:2015:764, σκέψη 15 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

46. Όσον αφορά την «πράξη παρουσιάσεως», επιβάλλεται να τονιστεί ο καθοριστικός ρόλος του χρήστη, ο οποίος πρέπει να ενεργεί ενσυνειδήτως. Ειδικότερα, υφίσταται πράξη παρουσιάσεως όταν ο χρήστης παρεμβάλλεται, με πλήρη επίγνωση των συνεπειών της συμπεριφοράς του, για να παράσχει στους πελάτες του πρόσβαση σε προστατευόμενο έργο [19]. Συναφώς, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι η παρέμβαση αυτή δεν πρέπει να συνιστά απλώς και μόνον τεχνικό μέσο για την εξασφάλιση ή τη βελτίωση της λήψεως της αρχικής εκπομπής εντός της ζώνης καλύψεώς της, αλλά μια πράξη χωρίς την οποία οι συγκεκριμένοι πελάτες, ευρισκόμενοι εντός της ζώνης αυτής, δεν θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση στο μεταδιδόμενο έργο [20].

47. Εξάλλου, η έννοια της «παρουσιάσεως» πρέπει να ερμηνεύεται ευρέως, ως καλύπτουσα κάθε μετάδοση προστατευόμενου έργου, ανεξαρτήτως του χρησιμοποιούμενου τεχνικού μέσου ή μεθόδου [21].

48. Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι ιδιοκτήτες καφέ-εστιατορίου, ξενοδοχείου ή λουτροθεραπευτηρίου προβαίνουν σε πράξη παρουσιάσεως στην περίπτωση που μεταδίδουν ηθελημένως στους πελάτες τους προστατευόμενα έργα, παρέχοντας επί τούτω σήμα μέσω τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών δεκτών τους οποίους έχουν εγκαταστήσει στη μονάδα τους [22].

49. Όπως ανέφερε το Landgericht Köln στην απόφασή του περί παραπομπής, η Reha Training εγκατέστησε, στις δύο αίθουσες αναμονής και στην αίθουσα ασκήσεων του κέντρου αποκαταστάσεως το οποίο εκμεταλλεύεται, συσκευές τηλεοράσεως στις οποίες διένειμε σήμα επί τούτω, καθιστώντας έτσι δυνατή στους ασθενείς της την πρόσβαση σε τηλεοπτικές εκπομπές.

50. Επομένως, σύμφωνα με την προμνημονευθείσα νομολογία του Δικαστηρίου, δεν υπάρχει κατά τη γνώμη μου καμία αμφιβολία ότι η Reha Training, με πλήρη επίγνωση των συνεπειών της συμπεριφοράς της, κατέστησε προστατευόμενα έργα προσιτά στο κοινό το οποίο αποτελούν οι ασθενείς της, προβαίνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο σε «πράξη παρουσιάσεως».

51. Όσον αφορά το κριτήριο της παρουσιάσεως σε «κοινό», ως «κοινό» χαρακτηρίζεται ένας απροσδιόριστος αριθμός δυνητικών αποδεκτών, ο οποίος προϋποθέτει και έναν αρκετά μεγάλο αριθμό προσώπων [23].

52. Το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα σωρευτικά αποτελέσματα που έχει το γεγονός ότι τα έργα καθίστανται προσιτά στους δυνητικούς αποδέκτες. Επομένως, έχει σημασία όχι μόνον ο αριθμός των προσώπων που έχουν ταυτόχρονα πρόσβαση στο ίδιο έργο, αλλά και ο αριθμός των προσώπων που έχουν διαδοχικά πρόσβαση σε αυτό [24].

53. Επιπλέον, η παρουσίαση πρέπει να απευθύνεται σε κοινό που δεν παρίσταται στον τόπο της παρουσιάσεως, οπότε αποκλείονται οι ζωντανές παραστάσεις ή εκτελέσεις προστατευόμενου έργου [25].

19 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

20 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψεις 194 και 195 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Βλ., επίσης, αποφάσεις SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 82), και Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, σκέψη 31).

21 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

22 — Βλ., αντιστοίχως, αποφάσεις Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψη 196)· Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, σκέψη 40), και OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 26).

23 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

24 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, σκέψη 28 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

25 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψη 200), καθώς και Circul Globus Bucureşti (C-283/10, EU:C:2011:772, σκέψεις 36, 37 και 40).

54. Το αιτούν δικαστήριο εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα χαρακτηρισμού των ασθενών κέντρου αποκαταστάσεως όπως αυτό το οποίο εκμεταλλεύεται η Reha Training ως «κοινού». Οι αμφιβολίες αυτές πηγάζουν από την απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η πελατεία οδοντιάτρου, η σύνθεση της οποίας έχει σε μεγάλο βαθμό οριστικοποιηθεί, συνιστά ένα συγκεκριμένο σύνολο δυνητικών αποδεκτών, ο δε αριθμός των αποδεκτών που έχουν ταυτόχρονα πρόσβαση στο ίδιο έργο είναι ασήμαντος [26].

55. Φρονώ ότι η περιοριστική προσέγγιση του Δικαστηρίου στην απόφαση αυτή αποκλίνει από την πάγια νομολογία του. Για τον λόγο αυτό, εκτιμώ ότι η εμβέλεια της αποφάσεως SCF (C-135/10, EU:C:2012:140) δεν πρέπει να διευρυνθεί, αλλά αντιθέτως πρέπει να περιοριστεί στο ειδικό πραγματικό πλαίσιο επί του οποίου εκδόθηκε η συγκεκριμένη απόφαση. Ειδικότερα, τυχόν εφαρμογή της συλλογιστικής που ακολούθησε το Δικαστήριο στην εν λόγω απόφαση σε μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη θα ήταν, κατά τη γνώμη μου, υπέρμετρα περιοριστική για το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα και αντίθετη προς την υψηλού επιπέδου προστασία την οποία θέλησε ο νομοθέτης της Ένωσης και την οποία εφάρμοσε το ίδιο το Δικαστήριο στην πάγια νομολογία του.

56. Κατά τη νομολογία αυτή, ο όρος «κοινό» πρέπει να ερμηνεύεται σε αντιδιαστολή προς έναν ορισμένο αριθμό προσώπων τα οποία ανήκουν σε «ιδιωτική ομάδα» προσώπων. Σε αντίθεση προς όσα κρίθηκαν από το Δικαστήριο στην απόφασή του SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), η πελατεία του κέντρου αποκαταστάσεως που εκμεταλλεύεται η Reha Training, η σύνθεση της οποίας μεταβάλλεται διαρκώς με τη διαδοχή των επισκέψεων, αποτελεί όντως, κατά τη γνώμη μου, σύνολο αόριστου αριθμού προσώπων, ο οποίος, επιπλέον, είναι δυνητικά σημαντικός.

57. Συναφώς, και σε αντίθεση προς τα όσα προκύπτουν από την ανωτέρω απόφαση, προκειμένου να εκτιμηθεί η ύπαρξη κοινού, υπενθυμίζω ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο τα πρόσωπα που έχουν ταυτόχρονα πρόσβαση στο ίδιο έργο, αλλά και τα πρόσωπα που έχουν διαδοχικά πρόσβαση σε αυτό [27].

58. Οι ασθενείς κέντρου αποκαταστάσεως όπως αυτό που εκμεταλλεύεται η Reha Training, οι επισκέψεις των οποίων διαρκούν κατά μέσο όρο μεταξύ 30 και 60 λεπτών [28], εναλλάσσονται μεταξύ τους ακόμα ταχύτερα από τους πελάτες ενός ξενοδοχείου, ενός καφέ-εστιατορίου ή ακόμα και ενός λουτροθεραπευτηρίου [29]. Επομένως, το κέντρο αποκαταστάσεως που εκμεταλλεύεται η Reha Training είναι δυνατόν να υποδέχεται ταυτόχρονα και διαδοχικά αόριστο και σημαντικό αριθμό ασθενών οι οποίοι έχουν πρόσβαση, είτε στις αίθουσες αναμονής είτε στην αίθουσα ασκήσεων, σε προστατευόμενα έργα, με συνέπεια η πελατεία αυτή να πρέπει να θεωρηθεί ως «κοινό».

59. Στα δύο αυτά κριτήρια προστίθεται, έπειτα, το κριτήριο του «νέου κοινού».

60. Το κριτήριο του «νέου κοινού» καθιερώθηκε από το Δικαστήριο στην απόφασή του SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764) και, στη συνέχεια, επιβεβαιώθηκε από πλείονες αποφάσεις, και μεταξύ άλλων από την απόφαση Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631), εκδοθείσα υπό μείζονα σύνθεση.

61. Εφόσον, σε μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, επιβάλλεται να εξεταστεί το εν λόγω κριτήριο του «νέου κοινού», δεν υπάρχει κατά τη γνώμη μου καμία αμφιβολία ότι το κριτήριο αυτό πληρούται.

26 — Απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψεις 95 και 96).

27 — Βλ. σημείο 52 των παρουσών προτάσεων.

28 — Βλ. σημείο 5 των παρατηρήσεων της Reha Training.

29 — Ωστόσο, το Δικαστήριο, στις αποφάσεις του SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764), Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631), καθώς και OSA (C-351/12, EU:C:2014:110), έκρινε ότι η πελατεία ξενοδοχείου, καφέ-εστιατορίου και λουτροθεραπευτηρίου αποτελεί όντως «κοινό» (βλ., αντιστοίχως, σκέψεις 42, 199 και 32).

62. Ειδικότερα, το κριτήριο του «νέου κοινού» προϋποθέτει την ύπαρξη κοινού διαφορετικού από το κοινό της πρωτότυπης παρουσιάσεως του έργου [30]. Όταν όμως ο δημιουργός επιτρέπει τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση του έργου του, λαμβάνει καταρχήν υπόψη μόνο τους κατόχους συσκευών τηλεοράσεως οι οποίοι, είτε μεμονωμένα είτε στο πλαίσιο του ιδιωτικού ή οικογενειακού τους περιβάλλοντος, λαμβάνουν το σήμα και παρακολουθούν τις σχετικές εκπομπές [31].

63. Επ' αυτού, το Δικαστήριο έκρινε ότι η ηθελημένη προβολή ραδιοτηλεοπτικού έργου από τον κάτοχο συσκευής τηλεοράσεως εντός χώρου προσβάσιμου στο κοινό, με σκοπό την προσέλευση στον χώρο αυτό επιπλέον κοινού για να ακούσει ή να δει το έργο, συνιστά πράξη παρουσιάσεως προστατευόμενου έργου σε νέο κοινό [32].

64. Παρέχοντας ηθελημένως σήμα στις συσκευές τηλεοράσεως τις οποίες εγκατέστησε στους χώρους της, η Reha Training κατέστησε δυνατή, εκτός του πλαισίου της ιδιωτικής της σφαίρας, την παρακολούθηση προστατευόμενων έργων από τους ασθενείς της, οι οποίοι αποτελούν κοινό πρόσθετο και έμμεσο, το οποίο δεν είχε ληφθεί υπόψη από τους δημιουργούς όταν αυτοί επέτρεψαν τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση των έργων τους και το οποίο, χωρίς την παρέμβαση της Reha Training, δεν θα είχε μπορέσει να παρακολουθήσει τα εν λόγω έργα.

65. Τέλος, προκειμένου να εκτιμηθεί η ύπαρξη παρουσιάσεως στο κοινό, μπορεί να έχει σημασία ο «κερδοσκοπικός χαρακτήρας» της παρουσιάσεως [33]. Ωστόσο, δεν πρόκειται για αναγκαία προϋπόθεση από την οποία εξαρτάται η ίδια η ύπαρξη παρουσιάσεως στο κοινό [34].

66. Το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, για να επιδιώκει η παρουσίαση κερδοσκοπικό σκοπό, πρέπει το κοινό στο οποίο παρουσιάζεται το έργο να είναι, αφενός, αυτό στο οποίο απευθύνεται ειδικώς ο χρήστης και, αφετέρου, αυτό το οποίο αποδέχεται, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, την παρουσίαση στην οποία αυτός προβαίνει, χωρίς να αποτελεί τυχαίο δέκτη [35].

67. Ωστόσο, όπως και η Γερμανική Κυβέρνηση, εκτιμώ ότι η δεκτικότητα του κοινού δεν πρέπει να θεωρείται ως αποφασιστικό στοιχείο για τη διαπίστωση του κερδοσκοπικού ή όχι χαρακτήρα της μεταδόσεως ενός έργου. Ειδικότερα, η υποκειμενική διάσταση αυτού του σχετικού με τη δεκτικότητα του κοινού κριτηρίου το καθιστά δύσχρηστο στην πράξη [36]. Εξάλλου, όπως έκρινε το Δικαστήριο, «για να υπάρξει παρουσίαση στο κοινό, *αρκεί* να τεθεί το έργο στη διάθεση του κοινού με αποτέλεσμα τα πρόσωπα που το συνθέτουν [*να μπορούν*] να έχουν πρόσβαση σε αυτό» [37]. Επομένως, η πραγματική και οικειοθελής πρόσβαση του κοινού σε ένα έργο δεν είναι απαραίτητη για να διαπιστωθεί η ύπαρξη παρουσιάσεως στο κοινό.

68. Συνεπώς, στα πραγματικά περιστατικά της προκειμένης υποθέσεως δεν πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να εφαρμοστεί η απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), στην οποία το Δικαστήριο απέρριψε τον κερδοσκοπικό χαρακτήρα της μεταδόσεως φωνογραφημάτων σε οδοντιατρείο, για τον λόγο ότι οι ασθενείς του οδοντιατρείου αυτού αποκτούν πρόσβαση στα εν λόγω φωνογραφήματα «τυχαίως και ανεξαρτήτως της βουλήσεώς τους» [38].

30 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, σκέψη 40).

31 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψη 198 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

32 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψη 198 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Football Association Premier League κ.λπ. (C-403/08 και C-429/08, EU:C:2011:631, σκέψη 204 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση ITV Broadcasting κ.λπ. (C-607/11, EU:C:2013:147, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

35 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 91), και Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, σκέψη 37).

36 — Βλ., ιδίως, σημεία 50 έως 56 των παρατηρήσεων της Γερμανικής Κυβερνήσεως.

37 — Βλ. απόφαση SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, σκέψη 43). Η υπογράμμιση δική μου. Βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση Padawan (C-467/08, EU:C:2010:620, σκέψη 58).

38 — Απόφαση SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, σκέψη 98).

69. Αντιθέτως, προκειμένου να εξακριβωθεί αν πληρούται ή όχι το κριτήριο του κερδοσκοπικού χαρακτήρα της μεταδόσεως ορισμένου έργου, φρονώ ότι είναι αποφασιστικής σημασίας να εξεταστεί αν ο χρήστης ενδέχεται ή όχι να αποκομίσει όφελος από τη μετάδοση αυτή.

70. Συναφώς, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι, εγκαθιστώντας συσκευές τηλεοράσεως στις αίθουσες αναμονής και στην αίθουσα ασκήσεων, σε χώρους δηλαδή στους οποίους βρίσκονται κατά κύριο λόγο οι ασθενείς της, η Reha Training απευθύνθηκε ειδικώς και ηθελημένως στους τελευταίους, προκειμένου να τους παράσχει τη δυνατότητα να παρακολουθούν τηλεοπτικές εκπομπές είτε κατά την αναμονή πριν από την επίσκεψη είτε κατά τη συνεδρία αποκαταστάσεως.

71. Είμαι της γνώμης ότι το κριτήριο του κερδοσκοπικού χαρακτήρα πληρούται εν προκειμένω. Ειδικότερα, η μετάδοση τηλεοπτικών εκπομπών μέσω συσκευών τηλεοράσεως, εγκατεστημένων σε αίθουσες αναμονής ή σε αίθουσα ασκήσεων, σκοπεί να παράσχει στους ασθενείς του κέντρου μια διασκέδαση και, μεταξύ άλλων, να καταστήσει συντομότερο τον χρόνο της αναμονής ή τον χρόνο της συνεδρίας αποκαταστάσεως. Πρόκειται για συμπληρωματική παροχή υπηρεσιών η οποία, βεβαίως, στερείται οποιουδήποτε ιατρικού ενδιαφέροντος, ασκεί όμως επιρροή στο επίπεδο και την ελκυστικότητα της επιχειρήσεως, κομίζοντάς της επομένως ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

72. Κατά συνέπεια, με βάση τα ανωτέρω, εκτιμώ ότι μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία ο ιδιοκτήτης κέντρου αποκαταστάσεως εγκαθιστά στους χώρους του συσκευές τηλεοράσεως στις οποίες μεταφέρει τηλεοπτικό σήμα, καθιστώντας έτσι δυνατή την παρακολούθηση τηλεοπτικών εκπομπών από τους ασθενείς, συνιστά «παρουσίαση στο κοινό» κατά την έννοια των άρθρων 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115.

IV – **Πρόταση**

73. Με βάση τις ανωτέρω σκέψεις, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το Landgericht Köln ως εξής:

1) Η έννοια «παρουσίαση στο κοινό», είτε κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, είτε κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας, πρέπει να ορίζεται βάσει των ίδιων κριτηρίων.

2) Σε μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, μπορεί να εφαρμοστεί τόσο το άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 όσο και το άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115.

3) Τα άρθρα 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2001/29 και 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/115 έχουν την έννοια ότι μια περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, στην οποία ο ιδιοκτήτης κέντρου αποκαταστάσεως εγκαθιστά στους χώρους του συσκευές τηλεοράσεως στις οποίες μεταφέρει τηλεοπτικό σήμα, καθιστώντας έτσι δυνατή την παρακολούθηση τηλεοπτικών εκπομπών από τους ασθενείς, συνιστά «παρουσίαση στο κοινό».